

Рецензована праця неодмінно зацікавить викладачів навчальних закладів, стане у пригоді історикам, студентам, усім тим, хто не байдужий до історичного минулого нашої країни.

Безперечно, монографія В. Денисенка є комплексним і систематичним дослідженням визначеної проблеми. Однак, не применшуючи високої наукової вартості праці, слід висловити кілька зауважень, якими автор міг би скористатися у своїй подальшій роботі. Доцільним, на наш погляд, було б подати більш детальний список викладачів Києво–Могилянської академії, навести їхні друковані праці, можливо окремо зупинитися на висвітленні педагогічних шкіл. Вважаємо, що науковий рівень автора монографії дозволяє підготувати з часом, як продовження цієї теми, довідково–енциклопедичне видання, присвячене духовній педагогіці в Україні включно до ХХІ століття.

Монографія Володимира Денисенка заслуговує на увагу як з боку професійних істориків, так і студентської молоді, оскільки сприяє осмисленню тих високих істин, які засівають душу добром.

Войцеховская И. Н. Истоки и традиции духовного образования. Рецензия на книгу: Денисенко В. А. Духовна освіта в Україні X–XVIII ст.: Монографія. – К.: Вид-во Національного педагогічного ун-ту ім. М. П. Драгоманова, 2010. – 522 с.

Voitsekhivska, I.N. Origins and traditions of cultural education. Review of the manual: V.A. Denisenko. Cultural education in Ukraine during 10–18 centuries: Treatise. – K.: Publishing House of the Dragomanov National Pedagogical University, 2010. – 522 pages.

Падалка С.С.

Продуктивний інструментарій для пошуку наукової істини

Рецензія на видання: Коріненко П.С., Бармак М.В., Фартушняк А.К., Терещенко В.Д., Старка В.В. *Курс лекцій з історії України ХХ – початку ХХІ століття. Частина I (початок ХХ ст. – 1939 р.). Пробне видання. – Тернопіль, 2010. – 376 с.; Частина II (1939–2010 рр.). Пробне видання. – Тернопіль, 2010. – 392 с.*

Науковці Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка прагнули сформувати у студентів високу національну самосвідомість, почуття патріотизму, забезпечити максимальну грамотність і належну соціальну культуру, постійно працюють над вдосконаленням навчально–виховного процесу. Тому цілком закономірною стала поява рецензованого видання, що стало підсумком майже 20–літнього викладання курсу вітчизняної історії на історичному факультеті ВНЗ, копійкою науково–дослідної роботи авторського колективу на чолі з професором П.С. Коріненком.

Унікальність праці в тому, що вона враховує Державний стандарт освіти, рекомендації Міжнародної мережі дослідження підручників, структурована з тим аби студенти могли легко знайти конкретні відповіді на передбачувані навчальною програмою питання.

Серед достоїнством Курсу слід виділити те, що його автори, обравши стрижневою віссю проблеми державності, економічного розвитку та соціального становища народу, зробили спробу поглянути на події і явища ХХ – ХХІ ст. під кутом зору змін і прогресу, які, як найбільш стали величини, можуть бути найефективнішими ліками від провінційності і меншовартості. Виступаючи в ролі «амбітних і терплячих істориків, охочих створювати нові питання і відповіді» (Норман Вілсон), автори цілком логічно і виправдано зосередилися на центральних цінностях, які визначали сутність радянської епохи, розуміючи, що без них не можна розсудливо дати оцінку політичним, соціальним, морально–психологічним проблемам сьогодення.

Курс оригінальний і тим, що автори звернулися до методології історії, висвітили питання предмету, принципів, функцій, періодизації, джерел. Матеріал, що викладається, чітко структурований: кожна лекція має мету, постановку проблеми, виклад змісту, загальні висновки, рекомендовані джерела і літературу, контрольні запитання та тестові завдання. Автори, як професійні історики, намагалися максимально врахувати набутки чисто наукової історії, вдало обрали методологічний підхід до аналізу подій і явищ, що дозволило стисло, але водночас лаконічно і зрозуміло їх викласти.

Аналізуючи другу частину Курсу, у якій викладаються події, що відбувалися в Україні з 1939 по 2010 рр. (складається з двох розділів, що включають відповідно 10 і 5 лекцій: «Українська РФ у 1939–1991 рр.»

і «Розбудова незалежної держави Україна (1991–2010 рр.)», хотілося б відзначити їх вдале структурування, пропорційний виклад матеріалу і акцентуючи увагу на вузлових проблемах. Витримуючи хронологічно–тематичний принцип, уникаючи ідеологічних штампів та новітніх «патріотичних міфів», автори перші чотири лекції присвятили Другій світовій війні. Особлива заслуга колективу в тому, що звернувши увагу на місце і роль України в Другій світовій війні, ним наведені переконливі аргументи, які спростовують спроби деяких політиків (передусім мається виступ Прем'єр–міністра РФ В. Путіна), применшити її роль у перемозі над нацизмом.

Дотримуючись норм і базових канонів свого ремесла, автори Курсу зробили вдалу спробу науково узагальнити майже 20 років існування України як незалежної держави.

Звичайно, ми будемо далекі від об'єктивності, стверджуючи ніби рецензована праця є цілком бездоганна. Має вона і деякі упущення.

А в цілому вважаємо що даний Курс лекцій стане у нагоді викладачам і студентам, займе помітне місце у вітчизняному підручникотворенні.

Падалка С.С. *Продуктивний інструментарій для пошука научної істини.*

Рецензия на издание: Коріненко П.С., Бармак М.В., Фартушняк А.К., Терещенко В.Д., Старка В.В. Курс лекцій з історії України ХХ – початку ХХІ століття. Частина I (початок ХХ ст. – 1939 р.). Пробне видання. – Тернопіль, 2010. – 376 с.; Частина II (1939–2010 рр.). Пробне видання. – Тернопіль, 2010. – 392 с.

Padalka, S.S. *Productive instruments for searching of the scientific truth. Review of the publication: P.S. Korinenko, M.V. Barmak, A.K. Fartushniak, V.D. Tereshchenko, V.V. Starka. Course of lectures on the history of Ukraine during 20–21 centuries. Part I (beginning of 20th centuries. – 1939). Pilot publication. – Ternopil, 2010. – 376 pages; Part II (1939–2010). Pilot publication. – Ternopil, 2010. – 392 pages.*

Бортніков В.І.

Рецензія на монографію: *Худолій А.О. Політичні стереотипи у геостратегії США. – Острозька академія: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2009. – 148 с.*

Проблема зовнішньополітичної стратегії США є актуальною для українських науковців, зважаючи на провідну роль Америки у світі та перспективу розвитку взаємовідносин у сфері політики та економіки. Зацікавленість політологів зумовлено першими непевними кроками, які робить Україна на шляху демократичного розвитку, взірцем для якої можуть слугувати Сполучені Штати як країна зрілої демократії. Політична практика США успішно реалізується протягом тривалого часу, зокрема, за допомогою застосування ефективної системи усталених поглядів, традицій та політичних стереотипів. Виявлення прихованих чинників, які впливають на формування зовнішньої політики зазначеної вище наддержави є тим підґрунтям, що сприятиме кращому розумінню як зовнішньополітичного курсу Вашингтону, так і розвитку міждержавних відносин у тих чи інших напрямках.

З урахуванням зазначених вище чинників, на нашу думку, написана монографія острозького науковця Анатолія Худолія, який досліджує питання зовнішньополітичного поступу Сполучених Штатів з урахуванням політичних стереотипів, сформованих у ході діяльності адміністрації американських президентів. Автор прагне узагальнити напрацювання українських російських і американських дослідників та доповнити їх власним аналізом вітчизняних і закордонних джерел, включно з аналізом політичного дискурсу американських президентів, починаючи з Г. Трумена і закінчуючи Р. Рейганом. Ця монографія є першим не тільки в Україні, але й на пострадянському просторі комплексним дослідженням проблеми політичних стереотипів як прихованих факторів впливу на зовнішню політику Сполучених Штатів. Вони акумулюють груповий політичний досвід і відбивають властивості та особливості соціально–політичних явищ. Автор монографії намагається з'ясувати яким чином політичні стереотипи впливають на поведінку політиків.

Гіпотеза дослідження ґрунтується на тезі про існування залежності зовнішньополітичних поведінкових стратегій президентів США від сформованих у суспільстві політичних стереотипів.

Застосований комплексний підхід до вивчення явища впливу політичних стереотипів на зовнішній курс Сполучених Штатів дає змогу спрогнозувати ймовірну активність американських політичних лідерів у майбутньому, визначити їхню поведінку відповідно до ситуацій, що складаються.

Ґрунтовний список використаних джерел та літератури (314 позицій) свідчить про скрупульозний підхід автора до поставленої проблеми, усебічного її вивчення та намагання робити висновки на основ врахування документальних матеріалів і існуючих джерел літератури. Такий підхід дає змогу авторові уточнити існуючі поняття, описати відомі факти, проте по–іншому, нестандартно, підійти до їхнього трактування та дати їм власну характеристику. Доречними є спроби А.О. Худолія не лише назвати авторів зазначених у монографії концепцій і праць, але й узагальнити їхній доробок, що сприяє формуванню цілісного уявлення про ступінь розробки поставленої проблеми у тій чи іншій країні.